

V. DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE

Ks. Michał Leśniak

*II Rekolekcje liturgiczne **Mysterium fascinans** – „Teologia żyjąca w liturgii”*

Teologia – używając przenośni – nie może żyć jedynie dla siebie. Nie może zamykać się jedynie w opasłych tomach rozpraw dogmatycznych, chrystologicznych, eklezjalnych czy fundamentalnych. Ona niejako ze swej natury potrzebuje aktualizacji, wypełnienia w życiu. Czyż najpiękniejszym miejscem jej życia nie jest Święta Liturgia? Czas rozpoznawania pod postacią znaków obecnego w swoim Kościele Pana! Czas oddawania Mu chwały poprzez sprawowanie pełnego kultu publicznego, który ma prowadzić do naszego uświęcenia (SC 7)! Z tego właśnie powodu, jako temat odbywających się po raz drugi w historii Rekolekcji Liturgicznych *Mysterium fascinans*, wybrano zdanie „**Teologia żyjąca w Liturgii**”.

Nasze rekolekcyjne spotkania odbywały się tym razem w Bystrej, w Domu Rekolekcyjnym Służby Liturgicznej i Ruchu Światło-Życie Archidiecezji Krakowskiej. To piękny, południowy zakątek naszej Ojczyzny, usytuowany nieomal u stóp Babiej Góry. Tam właśnie w dniach od 4 do 6 września 2009 roku zgromadzili się Ci, którzy zarówno kochają liturgię celebrowaną, jaki i Ci, którzy zajmują się nią na co dzień jako wykładowcy akademicy. Organizatorami tego spotkania było, jak w zeszłym roku – Duszpasterstwo Służby Liturgicznej i Ruchu Światło-Życie Archidiecezji Krakowskiej oraz: Naukowe Koło Liturgiczne Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej, Dominikański Ośrodek Liturgiczny w Krakowie i Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie, którzy wsparli ww., tworząc pełne grono organizatorów. Warto też dodać, że w tym roku Rekolekcje liturgiczne zostały również objęte patronatem medialnym następujących mediów: „Niedziela”, „W Drodze”, „List”, „Msza Święta”, *Hlondianum*, *Opoka.org.pl*, *Oltarz.pl* i *Gloria24.pl*. Od strony duchowej rekolekcjami opiekował się ks. mgr lic. Michał Leśniak, wikariusz parafii św. Judy Tadeusza w Krakowie-Czyżynach. Po rekolekcjach ukaze się publikacja książkowa zbierająca wygłoszone referaty.

Nasze tegoroczne rekolekcje, jak zwykle objęły trzy dni modlitwy – spotkania z Bogiem Żywym, wykładu i spotkania z drugim człowiekiem. Rozpoczął je swoim przedłożeniem ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko z Uniwersytetu Opolskiego. Przedstawiając teologię liturgiczną szkoły rzymskiej, wprowadził nas w triadę *Mysterium – Actio – Vita*. Te pojęcia, ujęte w syntetyczny sposób przez A. Triacce, mogą pomagać we właściwym przeżywaniu *Misterium Boga*, które aktualizuje się w celebrowaniu *Świętych Znaków* i powinno przynieść przemianę naszego codziennego Życia. Jako rozwinięcie tego tematu, ks. mgr lic. Bartłomiej Matczak, student Papieskiego Instytutu Liturgicznego Św. Anzelma w Rzymie, wprowadzał nas w rozumienie symbolu w liturgii według R. Guardiniego. Przypominał, że w nasze doświadczenie religijne włączona jest zarówno dusza jak i ciało – zatem, jak podkreślał Guardini, w liturgii, jako doświadczeniu duszy i ciała, wszystko jest symbolem. Jego właściwe

odczytanie daje szansę spotkania Boga w celebracjach pełnych symbolu. Pierwszy dzień zakończył się spotkaniem z Bogiem w Eucharystii, której przewodniczył bp dr Józef Guzdek, biskup pomocniczy Archidiecezji Krakowskiej. W jej czasie dokonał obrzędu błogosławienia nowego ołtarza i ambony w kaplicy *Ecclesia Mater – Mater Ecclesiae*.

W sobotę, w drugi dzień naszych spotkań, punktem kulminacyjnym była Msza Święta w nadzwyczajnej formie rytu rzymskiego. Przewodniczył jej ks. dr Wojciech Grygiel FSSP, pracownik naukowy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i duszpasterz Wiernych Liturgii Łacińskiej w Krakowie. Zanim jednak uczestniczyliśmy w niej spotkaliśmy się z myślą J. Corbona, którą przedstawił o. dr Tomasz Kwiecień OP z Łodzi. *Źródło wody życia* – takie ujęcie liturgii przez Corbona, przypomniało nam o tym, że liturgia wypływa ze Źródła Trójcy Świętej i prowadzi do uczestnictwa w wewnętrznym życiu Trójcy. Parafrazując słowa samego Corbona *jedynie w liturgii przeżywa się teologię, czyli poznaje się Boga* (Por. J. Corbon, *Liturgia źródło wody życia*, Poznań 2005). Następnie kolejny dominikanin, O. mgr lic. Tomasz Grabowski OP, dyrektor Dominikańskiego Ośrodka Liturgicznego w Krakowie, podjął się próby analizy teologicznej elementów dramatycznych w rycie rzymskim. Bowiem piękno celebracji jest w zasadniczy sposób związane z możliwością właściwego przeżywania misterium.

Po południu mgr Tomasz Dekert, z Uniwersytetu Jagiellońskiego, wprowadzał nas we współczesne teorie rytuału, które pomagają we właściwym rozumieniu liturgii chrześcijańskiej. Następnie odbył się panel dyskusyjny, którego tematem były słowa J. Paschera *Nie należy wyłącznie zgłębiać rubryk, lecz przede wszystkim trzeba słuchać tego, co mówią nigryki*. Wzięli w nim udział: dr Paweł Milcarek, z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i ks. mgr lic. Stanisław Mieszczak SCJ, z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Nad całkiem żywą i merytoryczną dyskusją czuwał o. Tomasz Grabowski OP.

Wspaniałym podsumowaniem całego dnia było wieczorne spotkanie w kaplicy Św. Maksymiliana na Akatyście do Najświętszej Maryi Panny. Wszystkie wykłady i słowa o liturgii, jej rytach i dramacie, zamieniły się w modlitwę do Boga przez wstawiennictwo Niepokalanej.

Niedziela była ostatnim dniem naszych rekolekcji. Dzień Pański uczciliśmy celebracją Mszy Świętej w kościele parafialnym w Bystrej. Niejako na zakończenie i podsumowanie tegorocznego spotkania zabrzmiały jeszcze trzy głosy. Wspomniany już wcześniej ks. dr Wojciech Grygiel FSSP, wprowadzał nas w temat *Matematyczności w liturgii*. Dotykając kwestii dialogu nauki i wiary, mówił o tym, że teologiczny sens strukturalnego aspektu liturgii, w którego powtarzalności i przewidywalności można doszukiwać się śladów Bożej niezmienności, jest fundamentem teologicznej cnoty nadziei. Następnie kl. Krzysztof Porosło z Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej i z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, entuzjasta, współpomysłodawca i *dusza* rekolekcji *Mysterium fascinans*, znów powrócił do tematu symbolu, który, jako właściwy język liturgii, musi być właściwie rozumiany i przeżywany, aby był sposobem na pełniejsze i skuteczniejsze komunikowanie się z Bogiem w liturgii. Ostatnim akcentem był wykład ks. dra Macieja Zachary MIC, z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Był pięknym

głosem udowadniającym i przekonującym, że jest możliwe współistnienie dwóch form jednego rytuału w liturgii Kościoła. Szacunek – oto właściwe podejście do obu tych form!

Na koniec warto raz jeszcze przypomnieć ww. zdanie J. Corbona „(...) jedynie w liturgii przeżywa się teologię, czyli poznaje „Ciebie, jedynego prawdziwego Boga, oraz Tego, którego posłałeś, Jezusa Chrystusa”(J 17,3)” (J. Corbon, *Liturgia źródło wody życia*, Poznań 2005, s. 30). Ono przypomina nam o sensowności szukania odpowiedzi na pytanie o Teologię żyjącą w liturgii, ale też i daje motyw do organizowania i uczestniczenia w kolejnych Rekolekcjach Liturgicznych, na które już dziś zapraszamy i na które z niecierpliwością oczekujemy.